

V Bruseli XXX
[...] (2021) XXX draft

OZNÁMENIE KOMISIE

Kritériá pre analýzu zlučiteľnosti štátnej pomoci na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu s vnútorným trhom

1. ÚVOD

1. Toto oznámenie obsahuje usmernenia, ako podľa pravidiel štátnej pomoci posudzovať verejné financovanie dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu.
2. Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu môžu významne prispievať k udržateľnému hospodárskemu rastu, zamestnanosti a konkurencieschopnosti priemyslu a hospodárstva Únie vzhľadom na ich pozitívne účinky presahovania, ktoré majú vplyv na vnútorný trh a spoločnosť ako celok.
3. Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu umožňujú spájať vedomosti, odborné znalosti, finančné zdroje a hospodárske subjekty z celej EÚ v snahe prekonať významné trhové alebo systémové zlyhania a spoločenské výzvy, ktoré by nebolo možné riešiť inak. Ich účelom je spojiť verejný a súkromný sektor s cieľom uskutočniť rozsiahle projekty, ktoré poskytujú významné prínosy pre EÚ a jej občanov.
4. Dôležité projekty spoločného európskeho záujmu môžu podporiť všetky politiky a opatrenia zamerané na dosahovanie spoločných európskych cieľov, najmä Európsku zelenú dohodu¹, digitálnu stratégiu², Novú priemyselnú stratégiu pre Európu³ a nástroj Next Generation EU⁴. Takisto môžu prispieť k udržateľnej obnove po vážnych hospodárskych problémoch, aké nastali aj v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19, a podporiť snahy o posilnenie sociálnej a hospodárskej odolnosti EÚ.
5. S prihliadnutím na stratégiu pre malé a stredné podniky (MSP)⁵ je dôležité, aby sa MSP mohli zúčastňovať na dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu a mať z nich úžitok. Komisia vo svojom posúdení zohľadní okolnosti, za ktorých v prípade notifikovanej pomoci je menej pravdepodobné, že by neprimerane narušila hospodársku súťaž, napríklad z dôvodu jej výšky.
6. Zavedenie dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu si často vyžaduje významné zapojenie verejných orgánov, pretože trh by inak takéto projekty nefinancoval. Pre prípady, kde verejné financovanie takýchto

¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Európska zelená dohoda, COM(2019) 640 final z 11. decembra 2019.

² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Formovanie digitálnej budúcnosti Európy, COM(2020) 67 final z 19. februára 2020.

³ Oznámenie Komisie Európskemu Parlamentu, Európskej Rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Nová priemyselná stratégia pre Európu, COM(2020) 102 z 10. marca 2020.

⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu výboru a Výboru regiónov – Správny čas pre Európu: náprava škôd a príprava budúcnosti pre ďalšie generácie, COM(2020) 456 final z 27. mája 2020.

⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Stratégia pre MSP pre udržateľnú a digitálnu Európu, COM(2020) 103 final z 10. marca 2020.

projektov predstavuje štátnu pomoc, sa v tomto oznámení stanovujú pravidlá, ktoré sa uplatňujú s cieľom zabezpečiť zachovanie rovnakých podmienok na vnútornom trhu.

7. V článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ sa stanovuje, že pomoc na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu možno považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom. V tomto oznámení sa preto zavádzajú usmernenia týkajúce sa kritérií, ktoré bude Komisia uplatňovať pri posudzovaní štátnej pomoci udelenej na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu. Najprv sa v ňom vymedzuje rozsah pôsobnosti a potom sa uvádza zoznam kritérií, ktoré Komisia použije pri posudzovaní charakteru a významu takýchto projektov na účely uplatňovania článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ. V oznámení sa ďalej vysvetľuje, ako bude Komisia posudzovať zlučiteľnosť verejného financovania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu s pravidlami štátnej pomoci.
8. Toto oznámenie nevylučuje možnosť, že pomoc na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu možno považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe iných ustanovení ZFEÚ, najmä článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, a ich vykonávacích pravidiel. Uvedené ustanovenia však nemusia v plnej miere zohľadňovať význam, špecifiká a vlastnosti dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu. Tie si môžu vyžadovať osobitné ustanovenia o oprávnenosti, zlučiteľnosti a postupoch, ktoré sa stanovujú v tomto oznámení.

2. ROZSAH PÔSOBNOSTI

9. Komisia uplatní zásady stanovené v tomto oznámení na všetky dôležité projekty spoločného európskeho záujmu vo všetkých odvetviach hospodárskej činnosti.
10. Toto oznámenie sa nevzťahuje na:
 - a) opatrenia spočívajúce v pomoci pre podniky v ťažkostiach, ako sú vymedzené v usmerneniach o záchrane a reštrukturalizácii⁶ alebo v prípadných následných usmerneniach v zmenenom alebo nahradenom znení s výnimkou podnikov, ktoré neboli v ťažkostiach k 31. decembru 2019, ale dostali sa do nich v období od 1. januára 2020, a to počas obdobia uplatňovania dočasného rámca;
 - b) opatrenia spočívajúce v pomoci pre podniky, voči ktorým sa nárokuje vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, v ktorom bola táto pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom;

⁶ Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (Ú. v. EÚ C 249, 31.7.2014, s. 1). Ako sa vysvetľuje v bode 23 uvedených usmernení, vzhľadom na to, že základná existencia podniku v ťažkostiach je ohrozená, podnik sa nemôže považovať za vhodný nástroj na posilnenie iných cieľov verejnej politiky, až kým nie je zaistená jeho životaschopnosť.

- c) opatrenia pomoci, ktoré samy osebe predstavujú na základe podmienok s nimi spojených alebo ich metód financovania neoddeliteľné porušenie právnych predpisov EÚ⁷, a to najmä:
- i) opatrenia pomoci, pri ktorých je poskytnutie pomoci podmienené povinnosťou, aby príjemca mal hlavné sídlo v príslušnom členskom štáte alebo aby bol prevažne usadený v príslušnom členskom štáte;
 - ii) opatrenia pomoci, pri ktorých je poskytnutie pomoci podmienené povinnosťou, aby príjemca používal domáce výrobky alebo služby;
 - iii) opatrenia pomoci obmedzujúce možnosť príjemcu využívať výsledky výskumu, vývoja a inovácií získané v iných členských štátoch.

3. KRITÉRIÁ OPRÁVENOSTI

11. Pri určovaní, či projekt patrí alebo nepatrí do rozsahu pôsobnosti článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ, Komisia uplatní kritériá stanovené v oddieloch 3.1, 3.2 a 3.3.

3.1. Definícia projektu

12. Návrh pomoci sa musí týkať jednotlivého projektu, ktorý je jasne definovaný, pokiaľ ide o jeho ciele a podmienky realizácie, vrátane účastníkov a financovania⁸.
13. Za oprávnený môže Komisia považovať aj „integrovaný projekt“, to znamená skupinu jednotlivých projektov, ktoré sú súčasťou spoločnej štruktúry, plánu alebo programu a ktoré sú zamerané na rovnaký cieľ a založené na jednotnom systémovej prístupe. Jednotlivé zložky integrovaného projektu sa môžu vzťahovať na rôzne úrovne dodávateľského reťazca, ale musia sa navzájom dopĺňať a prispieť k dosiahnutiu významného európskeho cieľa vďaka významnej pridanej hodnote⁹.

3.2. Spoločný európsky záujem

3.2.1. Všeobecné kumulatívne kritériá

14. Projekt musí konkrétnym, jasným a identifikovateľným spôsobom prispievať k jednému alebo viacerým cieľom EÚ a musí mať významný vplyv na udržateľný rast, riešenie spoločenských výziev alebo vytváranie hodnôt v celej EÚ.

⁷ Pozri napríklad vec C-156/98, Nemecko/Komisia, Zb. 2000, ECLI:EU:C:2000:467, bod 78, a vec C-333/07, Régie Networks/Rhone Alpes Bourgogne, Zb. 2008, ECLI:EU:C:2008:764, body 94 – 116.

⁸ Keď nie je možné od seba jasne oddeliť dva alebo viac projektov v oblasti výskumu a vývoja, a najmä keď tieto projekty nemajú samostatne vyhliadky na technologický úspech, musia sa považovať za jednotlivý projekt.

⁹ Jednotlivý projekt a integrovaný projekt sa ďalej označujú ako „projekt“.

15. Projekt musí predstavovať dôležitý prínos k cieľom EÚ, napríklad tým, že má kľúčový význam okrem iného pre Európsku zelenú dohodu¹⁰, digitálnu stratégiu¹¹ a Európsku dátovú stratégiu¹², Novú priemyselnú stratégiu pre Európu¹³, nástroj Next Generation EU¹⁴, nový európsky výskumný priestor pre výskum a inovácie¹⁵, nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo¹⁶ alebo cieľ EÚ dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050.
16. Malo by sa preukázať, že projekt je koncipovaný s cieľom prekonať významné trhové alebo systémové zlyhania, ktoré bránia v tom, aby sa realizoval v rovnakom rozsahu alebo rovnakým spôsobom bez udelenia pomoci, alebo riešiť spoločenské výzvy, ktoré by inak nebolo možné riešiť alebo napraviť.
17. Pokiaľ charakter projektu neodôvodňuje zapojenie menšieho počtu členských štátov do projektu¹⁷, zvyčajne sa vyžaduje zapojenie aspoň štyroch členských štátov a prínosy projektu nesmú byť obmedzené na členské štáty, ktoré projekt financujú, ale musia sa týkať veľkej časti EÚ. Prínosy projektu musia byť jasne vymedzené konkrétnym a identifikovateľným spôsobom¹⁸.
18. Všetky členské štáty musia mať skutočnú príležitosť zapojiť sa do vznikajúceho projektu. Pokiaľ to nie je odôvodnené povahou projektu,

¹⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Európska zelená dohoda, COM(2019) 640 final z 11. decembra 2019.

¹¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Formovanie digitálnej budúcnosti Európy, COM(2020) 67 final z 19. februára 2020.

¹² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Európska dátová stratégia, COM(2020) 66 final z 19. februára 2020.

¹³ Oznámenie Komisie Európskemu Parlamentu, Európskej Rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Nová priemyselná stratégia pre Európu, COM(2020) 102 z 10. marca 2020.

¹⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu výboru a Výboru regiónov – Správny čas pre Európu: náprava škôd a príprava budúcnosti pre ďalšie generácie, COM(2020) 456 final z 27. mája 2020.

¹⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Nový EVP pre výskum a inovácie, COM(2020) 628 final z 30. septembra 2020.

¹⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru Regiónov – Nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo – Za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu, COM(2020) 98 final z 11. marca 2020.

¹⁷ Menší počet členských štátov môže byť odôvodnený, ak sa projekt týka prepojených výskumných infraštruktúr a projektov TEN-T, ktoré majú vo svojej podstate nadnárodný význam, pretože sú súčasťou reálne prepojenej cezhraničnej siete alebo sú nevyhnutné na posilnenie riadenia cezhraničnej dopravy alebo interoperability.

¹⁸ Samotná skutočnosť, že projekt uskutočňujú podniky v rôznych krajinách alebo že výskumnú infraštruktúru následne používajú podniky so sídlom v rôznych členských štátoch, nepostačuje na to, aby sa projekt považoval za dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu. Súdný dvor potvrdil politiku Komisie, podľa ktorej sa projekt môže považovať za projekt spoločného európskeho záujmu na účely článku 107 ods. 3 písm. b), ak je súčasťou nadnárodného európskeho programu, ktorý spoločne podporuje viacero vlád členských štátov, alebo ak vznikol vďaka zosúladenej činnosti viacerých členských štátov s cieľom bojovať proti spoločnej hrozbe. Spojené veci C-62/87 a 72/87 *Exécutfif régional wallon a SA Glaverbel/Komisija*, Zb. 1988, ECLI:EU:C:1988:132, bod 22.

notifikujúce členské štáty musia preukázať, že všetky členské štáty boli informované o možnom vzniku projektu, a to aj prostredníctvom kontaktov, aliancií, stretnutí alebo podujatí zameraných na nadväzovanie kontaktov, a že sa im poskytla primeraná príležitosť zúčastniť sa.

19. Prínosy projektu nesmú byť obmedzené len na príslušné podniky alebo odvetvie, ale musia mať širší význam a uplatnenie pre hospodárstvo alebo pre spoločnosť EÚ prostredníctvom pozitívnych účinkov presahovania (napr. systémové účinky na viacerých úrovniach hodnotového reťazca alebo odbytových či výrobných trhov, alternatívne využitia v iných odvetviach alebo modálny presun), ktoré sú jasne vymedzené konkrétnym a identifikovateľným spôsobom.
20. Projekt musí zahŕňať významné spolufinancovanie zo strany príjemcu.
21. V rámci projektu sa musí dodržiavať zásada „zabránenia výraznému narušaniu“ a zabezpečiť postupné rušenie dotácií škodlivých pre životné prostredie, ako sa pripomína v Európskej zelenej dohode¹⁹.

3.2.2. Všeobecné pozitívne ukazovatele

22. Komisia zaujme priaznivejší postoj, ak projekt okrem splnenia kumulatívnych kritérií v oddiele 3.2.1 spĺňa tieto podmienky:
 - a) na vypracovaní návrhu projektu sa podieľala Komisia alebo akýkoľvek právny subjekt, na ktorý Komisia preniesla svoje právomoci, napríklad Európska investičná banka a Európsky investičný fond;
 - b) výberu projektu sa zúčastnila Komisia alebo akýkoľvek právny subjekt, na ktorý Komisia preniesla svoje právomoci, pokiaľ uvedený subjekt koná na tento účel ako vykonávacia štruktúra;
 - c) súčasťou riadiacej štruktúry projektu je Komisia alebo akýkoľvek právny subjekt, na ktorý Komisia preniesla svoje právomoci, a zapojené členské štáty;
 - d) v rámci projektu dochádza k dôležitej vzájomnej spolupráci, pokiaľ ide o počet partnerov, zahrnutie organizácií z rôznych odvetví alebo zahrnutie podnikov rôznej veľkosti, a najmä spoluprácu medzi veľkými podnikmi a malými a strednými podnikmi v rôznych členských štátoch;
 - e) projekt zahŕňa spolufinancovanie z fondu EÚ²⁰ v rámci priameho, nepriameho alebo zdieľaného riadenia;
 - f) v rámci projektu sa zohľadňuje nariadenie o taxonómii²¹.

¹⁹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Európska zelená dohoda, COM(2019) 640 final z 11. decembra 2019.

²⁰ Financovanie z prostriedkov EÚ, ktoré centrálnie spravujú inštitúcie, agentúry, spoločne podniky alebo iné orgány EÚ a ktoré nie je priamo ani nepriamo pod kontrolou členského štátu, nepredstavuje štátnu pomoc. Štátna pomoc sa môže kumulovať s financovaním z fondu EÚ za predpokladu, že je splnená podmienka uvedená v bode 36.

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na

3.2.3. Osobitné kritériá

23. Projekty v oblasti výskumu, vývoja a inovácií (ďalej len „VaVaI“) musia mať významný inovačný charakter alebo musia z hľadiska VaVaI predstavovať významnú pridanú hodnotu vzhľadom na aktuálny stav v príslušnom odvetví.
24. Projekty, ktoré zahŕňajú prvé priemyselné využitie, musia umožňovať vývoj nového výrobku alebo služby s vysokým podielom výskumu a inovácií a/alebo zavedenie výrazne inovačného výrobného procesu. Za prvé priemyselné využitie sa nepovažujú pravidelné modernizácie existujúcich zariadení bez inovatívneho rozmeru ani vývoj nových verzií existujúcich produktov.
25. Na účely tohto oznámenia sa prvým priemyselným využitím rozumie rozšírenie pilotných zariadení, demonštračných zariadení alebo vybavenia a zariadenia prvého svojho druhu, ktoré sa týka etáp nasledujúcich po pilotnej výrobe vrátane fázy testovania, nie však hromadnej výroby ani obchodných činností²². Činnosti prvého priemyselného využitia možno financovať zo štátnej pomoci, pokiaľ prvé priemyselné využitie vychádza z činnosti VaVaI a pokiaľ samotné prvé priemyselné využitie zahŕňa veľmi dôležitú zložku VaVaI, ktorá predstavuje neoddeliteľný a nevyhnutný prvok pre úspešnú realizáciu projektu. Prvé priemyselné využitie nemusí uskutočniť rovnaký subjekt, ktorý vykonal činnosť VaVaI, pokiaľ tento subjekt získa práva na využívanie výsledkov z predchádzajúcej činnosti VaVaI a pokiaľ je činnosť VaVaI a prvé priemyselné využitie súčasťou projektu.
26. Projekty v oblasti životného prostredia, energetiky, dopravy, zdravia alebo digitálnej oblasti, pokiaľ sa na ne nevzťahujú body 23 a 24, musia mať veľký význam pre stratégie EÚ v oblasti životného prostredia, klímy, energetiky (vrátane bezpečnosti dodávok energie), dopravy, zdravia alebo digitálnej oblasti alebo musia významne prispievať k vnútornému trhu, a to nielen v uvedených odvetviach.

3.3. Význam projektu

27. Na to, aby sa projekt považoval za dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu, musí byť dôležitý z kvantitatívneho alebo kvalitatívneho hľadiska. Mal by byť buď obzvlášť významný, pokiaľ ide o veľkosť alebo rozsah a/alebo by mal zahŕňať veľmi vysokú úroveň technologického alebo finančného rizika.

4. KRITÉRIÁ ZLUČITEĽNOSTI

28. Pri posudzovaní zlučiteľnosti pomoci na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu s vnútorným trhom na základe

uľahčenie udržateľných investícií, Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13.

²² Obmedzený atypický predaj súvisiaci s fázou testovania vrátane vzorkového predaja alebo predaja na účely poskytnutia spätnej väzby či certifikačného predaja nespadá do vymedzenia pojmu „obchodné činnosti“.

článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ bude Komisia zohľadňovať kritériá²³ uvedené v oddieloch 4.1, 4.2 a 4.3.

29. Komisia vykoná test vyváženosti s cieľom posúdiť, či očakávané pozitívne účinky prevažujú nad možnými negatívnymi účinkami.
30. S prihliadnutím na charakter projektu môže Komisia usúdiť, že ak projekt spĺňa kritériá oprávnenosti uvedené v oddiele 3, v prípade jednotlivých zložiek integrovaného projektu sa predpokladá existencia významných trhových alebo systémových zlyhaní, ako aj príspevok projektu k spoločnému európskemu záujmu.

4.1. Nevyhnutnosť a primeranosť pomoci

31. Pomoc nesmie slúžiť ako dotácia na náklady na projekt, ktoré by podniku vznikli v každom prípade, a nesmie slúžiť na kompenzáciu bežného podnikateľského rizika súvisiaceho s hospodárskou činnosťou. Bez pomoci by nemalo byť možné projekt realizovať, alebo by sa realizoval v menšej miere alebo rozsahu alebo iným spôsobom, ktorý by významne obmedzil jeho očakávané prínosy²⁴. Pomoc sa bude považovať za proporcionálnu len vtedy, ak by sa rovnaký výsledok nemohol dosiahnuť s nižšou pomocou.
32. Členský štát musí poskytnúť Komisii primerané informácie o podporovanom projekte, ako aj podrobný opis kontrafaktuálneho scenára, ktorý predstavuje situáciu, keď príjemcovi neposkytne pomoc žiadny členský štát. Kontrafaktuálny scenár môže spočívať v neexistencii alternatívneho projektu alebo v existencii alternatívneho projektu, ktorý príjemca zvažoval v rámci vnútorného rozhodovacieho procesu, a môže sa týkať alternatívneho projektu, ktorý sa úplne alebo sčasti realizuje mimo územia EÚ. S cieľom preukázať dôveryhodnosť kontrafaktuálneho scenára predloženého príjemcom sa od notifikujúceho členského štátu vyžaduje, aby poskytol príslušné interné dokumenty príjemcu, ako sú prezentácie správnej rady, analýzy, správy a štúdie týkajúce sa takýchto alternatívnych projektov.
33. Ak neexistuje alternatívny projekt, Komisia overí, či výška pomoci nepresahuje minimum potrebné na to, aby bol podporovaný projekt dostatočne ziskový, napríklad tak, že umožní dosiahnuť vnútornú mieru návratnosti, ktorá zodpovedá špecifickej referenčnej hodnote alebo minimálnej miere návratnosti pre dané odvetvie alebo podnik. Na tento účel sa môže takisto použiť bežná miera návratnosti, ktorú príjemca vyžaduje v iných investičných projektoch podobného druhu, jeho celkové kapitálové náklady alebo miery návratnosti bežne zaznamenávané v príslušnom odvetví. Je potrebné zvážiť všetky relevantné očakávané náklady a prínosy počas celého času trvania projektu.

²³ Podľa Súdneho dvora má Komisia pri posudzovaní zlučiteľnosti dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu diskrečnú právomoc. Spojené veci C-62/87 a 72/87 Exécutif régional wallon a SA Glaverbel/Komisia, Zb. 1988, ECLI:EU:C:1988:132, bod 21.

²⁴ Žiadosť o poskytnutie pomoci sa musí podať pred začatím prác, čo je buď začiatok stavebných prác na investícii, alebo prvý pevný záväzok týkajúci sa objednávky zariadenia alebo iný záväzok, na základe ktorého sa investícia stáva nezvratnou, podľa toho, čo nastane prvé. Kúpa pozemku a prípravné práce, ako napr. získavanie povolení a uskutočňovanie predbežných štúdií uskutočniteľnosti, sa nepovažujú za začatie prác.

34. Maximálna výška pomoci sa stanoví so zreteľom na zistenú medzeru vo financovaní vo vzťahu k oprávneným nákladom. Ak je to odôvodnené na základe analýzy medzery vo financovaní, intenzita pomoci by mohla pokryť všetky oprávnené náklady. Medzera vo financovaní je rozdiel medzi pozitívnymi a negatívnymi peňažnými tokmi v priebehu trvania investície, ktoré sú diskontované na ich súčasnú hodnotu na základe vhodného diskontného faktora, ktorý odráža mieru návratnosti, ktorú potrebuje príjemca na uskutočnenie projektu, a to hlavne vzhľadom na súvisiace riziká. Oprávnenými nákladmi sú náklady stanovené v prílohe²⁵.
35. Ak sa preukáže (napríklad prostredníctvom interných dokumentov podniku), že príjemca pomoci čelí jasnej voľbe medzi uskutočnením podporovaného projektu alebo alternatívneho projektu bez pomoci, Komisia porovná očakávané čisté aktuálne hodnoty investície v podporovanom projekte a v kontrafaktuálnom projekte so zreteľom na pravdepodobnosť uskutočnenia rôznych podnikateľských scenárov.
36. Štátna pomoc na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu sa môže kumulovať s financovaním EÚ alebo inou štátnou pomocou za predpokladu, že celková výška verejného financovania poskytnutého v súvislosti s tými istými oprávnenými nákladmi nepresahuje najvýhodnejšiu mieru financovania stanovenú v uplatniteľných pravidlách práva EÚ.
37. Ako dodatočnú záruku na zabezpečenie toho, že štátna pomoc zostane primeraná a obmedzená na nevyhnutné minimum, môže Komisia požiadať notifikujúci členský štát, aby zaviedol mechanizmus spätného vymáhania. Mechanizmom spätného vymáhania by sa malo zaistiť vyvážené rozdelenie ziskov v prípade, že projekt je ziskovejší, než sa predpokladalo v analýze medzery vo financovaní. Takýto mechanizmus by mal byť navrhnutý tak, aby príjemcov motivoval k maximalizácii ich investícií a výkonnosti projektov. Členským štátom sa nebráni v zavádzaní dodatočných alebo prísnejších mechanizmov spätného vymáhania.
38. Komisia bude vo svojej analýze zohľadňovať tieto prvky:
- a) špecifikácia zamýšľanej zmeny: členský štát musí dostatočne špecifikovať zmenu správania, ktorá sa očakáva v dôsledku štátnej pomoci, t. j. začatie nového projektu alebo zvýšenie veľkosti, rozsahu alebo rýchlosti dokončenia projektu. Zmena správania sa musí určiť na základe porovnania toho, aký by bol očakávaný výsledok a úroveň zamýšľanej činnosti s pomocou a bez nej. Rozdiel medzi týmito dvomi scenármi ukazuje vplyv opatrenia pomoci a jeho stimulačný účinok;
 - b) miera ziskovosti: ak by samotný projekt nebol pre súkromný podnik dostatočne ziskový na to, aby ho zrealizoval, ale priniesol by významný prospech pre spoločnosť, je skôr pravdepodobné, že pomoc má stimulačný účinok.

²⁵ V prípade integrovaného projektu musia byť oprávnené náklady podrobne uvedené na úrovni každého jednotlivého projektu.

39. S cieľom riešiť skutočné alebo potenciálne priame alebo nepriame narušenia medzinárodného obchodu môže Komisia zohľadniť fakt, že konkurenti, ktorí sa nachádzajú mimo EÚ, (v priebehu posledných troch rokov) dostali alebo dostanú, či už priamo alebo nepriamo, pomoc rovnakej intenzity na podobné projekty. Ak je však pravdepodobné, že k narušeniu medzinárodného obchodu dôjde vzhľadom na osobitnú povahu dotknutého sektora až po viac než troch rokoch, možno referenčné obdobie zodpovedajúcim spôsobom predĺžiť. Ak je to vôbec možné, príslušný členský štát poskytne Komisii dostatočné informácie, aby mohla posúdiť situáciu, a najmä to, či je potrebné zohľadniť konkurenčnú výhodu, ktorú má konkurent z tretej krajiny. Ak Komisia nemá dôkazy o poskytnutej alebo navrhutej pomoci, môže svoje rozhodnutie založiť na nepriamych dôkazoch. Komisia môže takisto prijať vhodné opatrenia na riešenie narušenia hospodárskej súťaže vyplývajúceho z dotácií prijatých mimo EÚ.
40. Pri zhromažďovaní dôkazov môže Komisia využiť svoje vyšetrovacie právomoci²⁶.
41. Nástroj pomoci sa musí zvoliť so zreteľom na trhové alebo iné dôležité systémové zlyhania, ktoré sa usiluje napraviť. Ak je napríklad hlavným problémom nedostatočný prístup k financovaniu, členské štáty by mali spravidla využiť pomoc vo forme podpory likvidity, napríklad úver alebo záruku²⁷. Ak je takisto nevyhnutné, aby sa podnik do určitej miery podieľal na spoločnom znášaní rizika, zvoleným nástrojom pomoci by mal byť zvyčajne vratný preddavok. Návrhové nástroje pomoci sa budú vo všeobecnosti považovať za pozitívny ukazovateľ.
42. Komisia bude posudzovať priaznivejšie projekty, ktoré zahŕňajú veľmi významný príspevok od samotných príjemcov alebo významný príspevok od nezávislých súkromných investorov. Hodnota príspevku vo forme hmotného a nehmotného majetku, ako aj pozemkov sa musí vyjadriť v trhovej cene.
43. Výber príjemcov prostredníctvom konkurenčného, transparentného a nediskriminačného konania sa bude považovať za pozitívny ukazovateľ.

4.2. Predchádzanie nenáležitým narušeniam hospodárskej súťaže a test vyváženosti

44. Členské štáty by mali poskytnúť dôkazy o tom, že navrhované opatrenie pomoci predstavuje vhodný nástroj politiky na dosiahnutie cieľa projektu. Opatrenie pomoci sa nebude považovať za vhodné, ak je možné dosiahnuť rovnaký výsledok pomocou iných nástrojov politiky alebo iných nástrojov pomoci, ktoré menej narušujú hospodársku súťaž.
45. Negatívne účinky opatrenia pomoci týkajúce sa narušenia hospodárskej súťaže a vplyvu na obchod medzi členskými štátmi sa musia v záujme

²⁶ Pozri článok 1 ods. 3 nariadenia Rady (EÚ) č. 734/2013 z 22. júla 2013, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 659/1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. EÚ L 204, 31.7.2013, s. 15).

²⁷ Pomoc vo forme záruk musí byť časovo obmedzená a pri pomoci vo forme úverov musia byť stanovené lehoty splatnosti.

zlučiteľnosti pomoci obmedziť a vyvážiť pozitívnymi účinkami, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľa spoločného európskeho záujmu.

46. Komisia pri posudzovaní negatívnych účinkov opatrenia pomoci zameria svoju analýzu na predvídateľný vplyv pomoci na hospodársku súťaž medzi podnikmi na príslušných trhoch s výrobkami vrátane odbytových a výrobných trhov a na riziko nadmernej kapacity.
47. Komisia posúdi riziká uzavretia trhu a dominantného postavenia na trhu, predovšetkým v prípade nešírenia alebo obmedzeného šírenia výsledkov výskumu. Projekty, ktorých súčasťou je budovanie infraštruktúry²⁸, musia byť v súlade so zásadami otvoreného a nediskriminačného prístupu k infraštruktúre a nediskriminačného stanovovania cien a prevádzkovania siete vrátane zásad stanovených v právnych predpisoch EÚ²⁹.
48. Komisia posúdi možné negatívne účinky na obchod vrátane rizika súťaženia v poskytovaní dotácií medzi členskými štátmi, ku ktorému môže dôjsť najmä v súvislosti s voľbou miesta realizácie projektu.
49. Pri posudzovaní možných negatívnych účinkov na obchod Komisia zváži, či je pomoc podmienená premiestnením výrobnej činnosti alebo akejkoľvek inej činnosti príjemcu z inej krajiny v rámci EHP na územie členského štátu, ktorý poskytuje pomoc. Takáto podmienka by sa považovala za škodlivú pre vnútorný trh bez ohľadu na počet pracovných miest, ktoré skutočne zanikli v mieste, v ktorom bol príjemca pôvodne usadený v EHP.

4.3. Transparentnosť

50. Členské štáty musia zabezpečiť, aby boli v module Komisie pre transparentné prideľovanie pomoci alebo na súhrnnom webovom sídle štátnej pomoci na celoštátnej alebo regionálnej úrovni uverejnené tieto informácie:
 - a) úplné znenie rozhodnutia o poskytnutí individuálnej pomoci a jeho vykonávacích ustanovení, alebo príslušný odkaz;
 - b) totožnosť orgánu alebo orgánov poskytujúcich pomoc;
 - c) názov alebo identifikátor každého príjemcu okrem obchodného tajomstva a iných dôverných informácií v riadne odôvodnených prípadoch a so súhlasom Komisie v súlade s oznámením Komisie o služobnom tajomstve v rozhodnutiach o štátnej pomoci³⁰;
 - d) nástroj pomoci³¹, prvok pomoci a v prípade odlišnej výšky pomoci jej nominálna hodnota vyjadrená ako plná výška v národnej mene, ktorá bola poskytnutá každému príjemcovi;

²⁸ V záujme vylúčenia akýchkoľvek pochybností sa pilotné projekty nepovažujú za infraštruktúru.

²⁹ Ak projekt zahŕňa energetickú infraštruktúru, musí podliehať regulačným opatreniam v oblasti sadzieb a prístupu na trh a požiadavkám na oddelenie tam, kde sa to vyžaduje podľa právnych predpisov o vnútornom trhu.

³⁰ C(2003) 4582, Ú. v. EÚ C 297, 9.12.2003, s. 6.

³¹ Grant/bonifikácia úrokovej sadzby, úver/vratné preddavky/návratný grant, záruka, daňové zvýhodnenie alebo oslobodenie od daní, rizikové financovanie, iné (spresnite). Ak sa pomoc poskytuje prostredníctvom viacerých nástrojov pomoci, výška pomoci sa musí uviesť v členení podľa nástrojov.

- e) dátum poskytnutia a dátum uverejnenia;
 - f) druh podniku (malý alebo stredný podnik/veľká spoločnosť);
 - g) región, v ktorom príjemca sídli (na úrovni NUTS II alebo nižšej);
 - h) hlavné ekonomické odvetvie, v ktorom príjemca vyvíja činnosť (na úrovni skupín podľa klasifikácie NACE);
 - i) cieľ pomoci.
51. Požiadavka na uverejnenie týchto informácií platí pri poskytnutí individuálnej pomoci vyššej ako 500 000 EUR Tieto informácie sa musia uverejniť po prijatí rozhodnutia o poskytnutí pomoci, musia sa uchovávať najmenej 10 rokov a širokej verejnosti musia byť dostupné bez obmedzení³².

5. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

5.1. Notifikačná povinnosť

52. Podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ členské štáty musia Komisii vopred notifikovať akékoľvek zámery v súvislosti s poskytnutím alebo upravením štátnej pomoci vrátane pomoci pre dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu.
53. Od členských štátov zapojených do toho istého dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu sa požaduje, aby vždy, keď je to možné, predložili Komisii spoločnú notifikáciu vrátane spoločného textu opisujúceho dôležitý projekt spoločného európskeho záujmu a preukazujúceho jeho oprávnenosť.

5.2. Hodnotenie *ex post* a podávanie správ

54. O realizácii projektu sa musia pravidelne podávať správy. Ak je to vhodné, Komisia môže požiadať o vykonanie hodnotenia *ex post*.

5.3. Uplatňovanie

55. Toto oznámenie sa bude uplatňovať od 1. januára 2022.
56. Komisia bude zásady stanovené v tomto oznámení uplatňovať na všetky notifikované projekty pomoci, ku ktorým má prijať rozhodnutie po dátume začiatku uplatňovania tohto oznámenia, a to aj v prípade, že projekty boli notifikované pred týmto dátumom.
57. V súlade s oznámením o určení pravidiel uplatniteľných na posúdenie neoprávnene poskytnutej štátnej pomoci³³ Komisia uplatní v prípade pomoci, ktorá nebola notifikovaná, toto oznámenie, ak bola pomoc poskytnutá po

³² Tieto informácie sa musia uverejniť do 6 mesiacov od dátumu poskytnutia pomoci. V prípade neoprávnenej pomoci sa bude od členských štátov žiadať, aby zabezpečili uverejnenie uvedených informácií *ex post*, a to najneskôr do 6 mesiacov odo dňa rozhodnutia Komisie. Informácie musia byť k dispozícii vo formáte, ktorý umožňuje prehľadávanie, získavanie a jednoduché uverejňovanie údajov na internete, napríklad vo formáte CSV alebo XML.

³³ Oznámenie Komisie o určení pravidiel uplatniteľných na posúdenie neoprávnene poskytnutej štátnej pomoci (Ú. v. ES C 119, 22.5.2002, s. 22).

dátume začiatku jeho uplatňovania, a vo všetkých ostatných prípadoch použije pravidlá, ktoré boli účinné v čase poskytnutia pomoci.

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli **XXX**
[...](2021) **XXX** draft

ANNEX 1

PRÍLOHA

k

OZNÁMENIU KOMISIE

**Kritériá pre analýzu zlučiteľnosti štátnej pomoci na podporu vykonávania dôležitých
projektov spoločného európskeho záujmu s vnútorným trhom**

PRÍLOHA

OPRÁVNENÉ NÁKLADY

- a) Štúdie uskutočniteľnosti vrátane prípravných technických štúdií a náklady na získanie povolení potrebných na realizáciu projektu.
- b) Náklady na nástroje a vybavenie (vrátane zariadení a dopravných prostriedkov) v rozsahu a počas obdobia, v ktorom sa používajú na účely projektu. Ak sa takéto nástroje a vybavenie nepoužívajú na projekt počas celého obdobia ich životnosti, za oprávnené sa považujú jedine náklady na odpisy zodpovedajúce dĺžke projektu, vypočítané na základe osvedčených účtovných postupov.
- c) Náklady na nadobudnutie (alebo výstavbu) budov, infraštruktúry a pozemkov v rozsahu a počas obdobia, v ktorom sa používajú na účely projektu. Ak sa tieto náklady stanovujú so zreteľom na hodnotu komerčného prevodu alebo skutočne vynaložené kapitálové náklady (na rozdiel od nákladov na odpisy), zostatková hodnota pozemku, budovy alebo infraštruktúry by sa mala odpočítať od medzery vo financovaní, či už *ex ante* alebo *ex post*.
- d) Náklady na iný materiál, dodávky a podobné produkty potrebné na projekt.
- e) Náklady na získanie, schválenie a ochranu patentov a iných nehmotných aktív. Náklady na zmluvný výskum, poznatky a patenty zakúpené alebo licencované z vonkajších zdrojov na základe zásady trhového odstupu, ako aj náklady na poradenské služby a rovnocenné služby použité výlučne na projekt.
- f) Personálne a administratívne náklady (vrátane režijných nákladov), ktoré vznikli priamo v dôsledku činností VaVaI, vrátane tých činností VaVaI, ktoré sa vzťahujú na prvé priemyselné využitie, alebo v prípade infraštruktúrneho projektu tie, ktoré vznikli počas budovania infraštruktúry.
- g) V prípade pomoci pre projekt prvého priemyselného využitia aj kapitálové a prevádzkové výdavky v rozsahu a počas obdobia, v ktorom sa používajú na účely projektu, pokiaľ priemyselné využitie vychádza z činnosti VaVaI a pokiaľ samotné priemyselné využitie zahŕňa veľmi dôležitú zložku VaVaI, ktorá predstavuje neoddeliteľný a nevyhnutný prvok pre jeho úspešnú realizáciu. Prevádzkové výdavky sa musia vzťahovať na takúto zložku projektu.
- h) Môžu sa uznať aj iné náklady, ak sú odôvodnené a ak sú neoddeliteľne spojené s realizáciou projektu, s výnimkou prevádzkových nákladov, na ktoré sa nevzťahuje písmeno g).